

VIII

SKAUTĖ - JŪRŲ JAUNĖ

Mergaitė, sulaukusi 10 metų, gali įstoti į LSS Skaučių Seseriją. Kandidatė, išbuvusi vienetė 6 mėn. ir išlaikiusi II-ojo patyrimo laipsnio programos I-ąją dalį, gali duoti skautės ar jūrų jaunės *įžodį*. Jaunesnioji skautė skautauti išmoksta žaisdama, o skautė — praktiškuoju skautavimu, kuris jai padeda augti ir bręsti. Skautiškos specialybės ugdo jos natūralius polinkius ir talentus.

Skaučių ženklas

Jūrų jaunių ženklas

SKAUČIŲ IR JŪRŲ SKAUČIŲ VIENETŲ IR PAREIGŲ ATITIKMENYS:

Skiltis — valtis

Skiltininkė — valtininkė

Paskiltininkė — vairininkė (valtininkės pavaduotoja)

Draugovė — laivas

Draugininkė — laivo vadė

Draugovės adjutantė — laivūnė

SKILTIS - VALTIS

Skiltis yra pagrindinis vienetas skautų organizacijoje. Ji sudaroma iš panašaus amžiaus mergaičių, kurios atsakingos už savo veiksmus ir elgesį visai skilčiai. Kiekviena skautė įneša į skiltį kokio nors savumo. Visos kartu dirbdamos viena iš kitos mokosi, viena kitai padeda, išmoksta viena kitą vertinti, suprasti ir gerbti.

Gera skiltis nenustelbia individualumo, bet jį dar iškelia.

Gera skiltis yra visų jos narių darbo ir pastangų vaisius.

Viskas priklauso nuo skiltininkės. Ji turėtų visada atsiminti, kad ji yra daugiau negu skautė — ji yra vadovė, kuri veda ir valdo. Skautybė nėra vien tik puikus žaidimas, ji yra būdo auklėjimas ir tas, kuris nori turėti garbės būti vadovu ar vadove, turi prisiimti atsakomybę kaip skaučių bei skautų charakterio formuotojas.

Skiltis veikia savarankiškai: šaukia savo sueigas, atlieka skilties darbus. Bet skiltis yra draugovės dalis ir todėl jos veikla derinama su draugovės planais. Draugovės veikloje skiltis yra **vienetas**, ne paskiros mergaitės, kai tuo tarpu skiltyje — skautė yra lyg atskiras vienetas: kiekviena atstovauja sau.

SKILTIES VEIKLA

Skilties veikla derinama prie skaučių amžiaus ir sugebėjimo. Kiekviena skautė turi progos pasireikšti skilties gyvenime. Skiltininkės pareiga prižiūrėti, kad visos skautės būtų vienodai vertinamos. Kiekviena sesė įneša savo dalį į skilties veiklą. Jų sugyvenimas, pastangos ir sveikas lenktyniavimas su kita skiltimi sujungia jas į stiprų vienetą. Iš to kyla skilties **dvasia**. Ieškomamos būdų išreikšti savo skilties individualumą, skautės kuria sau būdingą skilties šūkį, dainą, skilties ženklą ar ypatingą sueigos dalį. Iš to pasidaro skilties **tradicijos**.

Skilties tradicijos sustiprina skilties dvasią ir vieningumą, o taip pat duoda vienetui tęstinumą. Tada skiltis išlaiko savo charakterį ir skiltininkei pasikeitus.

Bendri skilties darbai gali būti vienkartiniai ir ilgalaikiai. Vienkartinis darbas, pvz. suruošimas specialios sueigos, į ją pakviečiant kitą vienetą; užsidirbti skilties reikalams pinigų, iškepančią sausainių ir juos pardavinėjant; praveisti jaunesnėms sesėms sueigą ir t.t. Ilgalaikiai darbai tęsiasi nustatytą ar neribotą laiką ir tai gali būti, pvz. skilties albumas ir dienoraštis, rankdarbiai mugei, skilties darbėlių paroda ir pn.

Tačiau pagrindinis skilties uždavinys yra savęs lavinimas, kuris remiasi patyrimo laipsnių programa, specialybėmis, fiziniu lavinimusi ir žaidimais. Žaidimai užima didelę programos dalį, nes žaisdamos mokomės. Pvz.: Kimo žaidimas lavina atmintį ir pastumą; įvairios estafetės — greitumą ir organizuotą susiklausymą (team work) ir pn. Kiekvienas darbas gali būti atliktas žaidimo forma, tada ir sunkus uždavinys tampa daug lengvesnis. Gerai žaisti reikia išmokti.

Skilties veiklą planuojant reikia numatyti ir susidaryti planą bent pusei metų. Sueigos darbo plane sunkesni dalykai grupotini su lengvesniais, kad sueiga būtų išbalansuota. Tai yra geros sueigos pasisekimo paslaptis. O geros ir įdomios sueigos užtikrina skilties sesių entuziazmą ir reguliarių sueigų lankymą.

SKILČIŲ-VALČIŲ VARDAI

Skilties vardą pasirenka visa skiltis kartu. Jis turėtų rištis su skilties skaučių gabumais, charakteriais ir skautavimo šaka, kuriai skiltis priklauso. Skiltis turi pažinti savo pasirinktojo vardo gyvį: susipažinti su jo gyvenimo būdu, jo charakteristika, ypatumais. Labai smagu vadintis panterų, kengūrų, barškuolių ir pn. vardais. Nors jie įdomiai skamba, bet lietuvaitems labiau tinka vardai iš lietuviškos faunos ir floros. Tada jos turės progos pažinti Lietuvos gyvūniją ir augmeniją.

DRAUGOVĖ - LAIVAS

Dvi, trys, keturios skiltys sudaro draugovę, kuriai vadovauja draugininkė. Draugovėje ji yra lyg vyriausioji sesuo, išlaikiusi visus skaučių patyrimo laipsnius. Ji yra tvarkinga, drausminga, mandagi, sumani, pareiginga ir sugebanti savo elgesiu ir sugebėjimu patraukti į save skaites.

Draugininkė šaukia savo vieneto sueigas ne rečiau kaip du kartus per mėnesį, ruošia skiltininkes jų skilčių sueigoms, kontroliuoja skilčių veikimą, skaučių lavinimąsi ir atstovauja draugovę tunto vadijos posėdžiuose.

Jos padėjėja — adjutantė tvarko draugovės knygas, finansus. Jos žinioje yra draugovės vėliava.

Draugovės dažnai pasirenka žymių Lietuvos moterų vardus, pvz. Šatrijos Raganos, Lazdynų Pelėdos, Gražinos, Živilės ir pn.

TUNTAS

Kelios draugovės sudaro tuntą. Jam vadovauja vyresnė amžiumi ir skautišku suaugusi moteris skautė, vadinama tuntininke. Tuntas jungia į vieną didelį vienetą visų šakų skaites, būtent: jaunesniasias skaites — paukštytes, ūdrytes, skaites, jūrų jaunes, prityrusias skaites, jūrų skaites, vyresniasias skaites, gintares, vyr. skaites židinietes. Savo krašto atminimui lietuvaitės skautės pavadina tuntus Lietuvos istorinių vietovių, upių, ežerų vardais: Šešupės, Neries, Dubysos, Baltijos, Dainavos, Aušros Vartų, Kernavės ir t.t.

KŪRYBINGA VADOVĖ

Kiekvienas mūsų trokštame save išreikšti, save kitam parodyti, „būti kuo nors“ žmonių tarpe. Nekūrybingas žmogus tai pasiekia išoriniais, medžiagininiais dalykais, kūrybingas — savo kūrinium.

Kūrybingas žmogus ne vien tas, kuris palieka pasauliui didžius meno bei mokslo veikalus. Kūrybingas žmogus yra ir tas, kuris turi kūrybinių palinkimų ir juos išnaudoja vienoje ar kitoje žmogiškos kūrybos srityje.

Kūrybingas žmogus nepriklauso nei miniai, nei nuo minios. Jis atviras gamtai, žmogui, dvasios pasauliui; jis stengiasi save pažinti, o kitą suprasti. Jis mėgsta vienumą, bet niekada nėra vienišas. Vienuma — tai pabuvimas su savim. Ar gali, sese, pabūti su savim, mąstydamą apie tai, kokia esi ir kokia norėtum būti? Gilieji esmės klausimai — kas esu ir kokia mano paskirtis gyvenime — niekada negali rasti atsakymo minios triukšme.

Kiekvienas žmogus yra kūrinys, sukurtas Absoliučios Būtybės iš gamtiško kūno ir antgamtinės sielos. Ar pagalvoji, sese, kad esi savo Kūrėjui atsakinga už savo gyvenimą, nesviskas tau yra Jo duota? Net ir tada, kai sąmoningai ar nesąmoningai nuo Jo nusigręži, vis tiek priklausai Absoliutui-Tobulybei. Todėl ir tavo paskirtis gyvenime yra tobulėti ir tobulinti. Kaip tai įvykdyti? Mylint artimą kaip save; tarnaujant artimui ir džiaugiantis gyvenimo dovana.

Džiaugsmas didelis menas, kurį prarado šis atradimais ir išradimais turtingas amžius. Tai momentas didelės nuostabos, nepaprasto gerumo, staigaus pajutimo, kad gyveni, kad gražu, kad miela;

tai žvilgsnis į daiktų esmę ir gyvenimo prasmę. Tokiu džiaugsmu žmogus džiaugiasi, kai jis save atidaro gamtai, kitam žmogui, kūrybai.

Esi skautė, sese, todėl tau yra lengviau gyventi prasmingai ir kūrybingai. Jei įsigilinsi į dešimtį įstatų, pamatysi, kad tai prasmingo ir džiugaus gyvenimo gairės. Įsivaizduok save tikrai nuoširdžiai gyvenančią pagal tuos įstatus visą laiką, ne tik sueigoj ar stovykloj. Kokią nuostabią įtaką padarytum savo aplinkai!

Visa tai duoda atsakymą, kas yra kūrybinga vadovė. Bet kas yra vadovė? Tas žmogus, kuris veda kitą žmogų į koki nors tikslą. Skautė vadovė veda kitą sesę į asmeniškąjį tobulėjimą, tarnaujant Dievui, Tėvynei, Artimui. Atkreipk, sese, dėmesį į žodį TARNAUTI. Skautė TARNAUJA ir moko savo sesę TARNAUTI, rodydama pavyzdį.

Tarnavimas šiais laikais yra beveik išbrauktas iš žmogaus gyvenimo. Modernus žmogus vadovaujasi šūkiu — kiekvienas pats sau! Nesu savo brolio nei sargas, nei tarnas! Šio klaidingai suprasto individualizmo rezultatai liūdni, nes žmogus, kuris niekam netarnauja, yra savimeilės vergas.

Kūrybinga vadovė veda į tikslą įdomiais keliais, nes ji: visada ieško naujų kelių ir būdų (nepamiršdama tikslo per priemonę), duoda pavyzdį savo gyvenimu, ne žodžiais (žodžiai pamoko, pavyzdžiai patraukia), stengiasi geriau pažinti savo vadovaujamas seses, skatina kūrybingumą savo vienetė, save ugdo ir tobulina.

Kūrybinga vadovė yra skaitanti vadovė. Skaitymas — dvasinis praturtėjimas. Knyga praplečia žmogaus akiratį, išgelbsti jį iš lėkštumo ir dvasinio siaurumo. Tačiau knyga gali būti dviašmenis kardas: daug gero nešanti, jei gera; daug blogo — jei bloga. Skautė vadovė yra užsiangažavusi gėriui, todėl ji negaišina laiko, skaitydama knygas, kurios propaguoja blogį.

Kūrybinga vadovė yra dosni vadovė. Ji dalina gėrį toms, kurias veda į tikslą. Anot garsaus psichologo ir autoriaus dr. M. Maltz, kiekvienas žmogus yra reikalingas šių pagrindinių vertybių: meilės, saugumo, kūrybingumo, pripažinimo, naujų patirčių ir savigarbos. Kūrybinga vadovė, pagal savo jėgas, šias vertybes dalina savo artimui ir sulaukia jų grįžtant atgal dešimteriopai. Nes gėris auga dalinamas ir gausėja atiduodamas.

Kūrybinga vadovė nesitenkina su gyvenimu eiti, ji stengiasi gyvenimą kurti!

VADOVIŲ PAREIGOS

TUNTININKĖ — VIETININKĖ

Tuntininkė vadovauja tuntui, kurį sudaro bent dvi draugovės ar du laivai.

Vietininkė vadovauja mažesniai už tuntą vienetui, kuris dažniausiai veikia nedidelėje lietuvių kolonijoje.

Tuntininkę ar vietininkę rekomenduoja rajono vadeivė ir ją tvirtina Vyriausioji Skautininkė.

Tuntininkė-vietininkė sudaro savo vadiją:

- Pavaduotoja
- Kapelionai (R. kat. ir evang.)
- Adjutantė
- Komendantė

Iždininkė

Tiekimo-ūkio skyriaus vedėja

Draugininkės ar laivų vadės ir vyresniųjų skaučių ar gintarių būrelių vadovės

Tėvų komiteto atstovas

Didesniame vienete gali būti dar skyrių vedėjos, sporto vadovė, korespondentė, meno vadovė, instruktorės, jūrų skaučių uosto komendantė ir kt.

TUNTO VADOVYBĖS PAREIGOS

Tuntininkė-vietininkė

- Kviečia bendrą tėvų susirinkimą, kuriame išrenkamas tėvų komitetas.
- Darbo metų pradžioje sudaro vieneto veiklos metinį planą ir jį vykdo.
- Veiklos plano nuorašus siunčia Vyriausiai Skautininkei ir rajono vadeivei.
- Prižiūri draugovių-laiivų ir būrelių veiklą ir lanko sueigas. Palaiko ryšius su tėvų ar rėmėjų komitetu.
- Dalyvauja vadovių suvažiavimuose.
- Savo vienete ruošia kursus, stovyklas, muges, minėjimus ir t.t.
- Puoselėja lietuviškas-skautiškas tradicijas (Kūčias, Motinos Dieną, Nepriklausomybės šventę; jūrų skautės — dar ir Klaipėdos atvadavimo minėjimą, Budžio žuvimą ir kt.) Rašo tunto-vietininkijos įsakymus.
- Kelia skaites į vyresniškumo laipsnius (iki vyr.sl. ar vyr.v.) Rekomenduoja skaites ir vadoves apdovanojimams garbės ženklais bei pakėlimams į skautininkės laipsnį.

Pavaduotoja, prirėikus, pavaduoja tuntininkę-vietininkę. Atlieka tuntininkės-vietininkės jai pavestus darbus.

Adjutantė veda tunto-vietininkijos įsakymų ir vadovybės posėdžių protokolų knygas, siunčiamus ir gaunamus raštus, sueigose skaito įsakymus. Adjutantės žinioje yra tunto vėliava ir jos tarnyba. Žiūr. „Vėliavos”

Iždininkė renka nario mokestį, užregistruoja vieneta, ir atsiskaito su Seserijos iždininke iki gruodžio 31 d. Veda išdo knygas.

Tiekimo-ūkio skyriaus vedėja tvarko vieneto turtą: palapines, įrankius, virtuvės reikmenis ir pn.; medžiagą uniformoms, skautiškus ženklus, literatūrą ir kt. Veda inventoriaus knyga.

Tėvų komitetas yra pagalbinis vienetas, kuris rūpinasi tunto-vietininkijos išdo papildymu, padeda įvairiuose renginiuose, stovyklose, iškylose ir pn.

Komendantė moko skaites rikiuotės; vieneto ir iškilmingose sueigose jas rikiuoja ir komanduoja, priima raportus. Jūrų skaučių — dar budi denyje prie tiltelio; sueigose ir denyje, komendantės paskirta budėtoja švilpia laivo („bocmano") švilpuku.

Sporto vadovė rūpinasi vieneto sportine veikla, sporto priemonėm, yra atsakinga už tinkamą jų naudojimą. Rengia sporto šventes vietovėse, iškylose, stovyklose ir pn.

Korespondentė informuoja spaudą apie vieneto veiklą. Tvarko skautiškos spaudos prenumeratą.

Sudaro vieneto veiklos archyvą: renka iškarpas iš laikraščių, nuotraukas ir kitą medžiagą apie vieneto

veiklą.

Meno vadovė vadovauja meniniams pasirodymams. Ruošia laužavedes. Vienete praveda meninius konkursus.

Instruktorės, pvz. dainų instruktorė — moko skaites dainuoti; skautavimo — prižiūri patyrimo laipsnių bei specialybių mokymąsi, buriavimo — žiemą veda teoretinius buriavimo kursus, vasarą — moko seses buriuoti ir pn.

Pastaba: jei vienete nėra kvalifikuotų sesių, instruktorės-iai kviečiami iš kitur.

Jūrų skaučių uosto komendantė prižiūri ir tvarko irklavimo, buriavimo ir vandens sporto inventorių. Organizuoja plaukimo, irklavimo ir buriavimo kursus. Rengia išskylas laiveliais ir pn. Glaudžiai bendradarbiauja su vandens sporto instruktorėmis.

Draugininkė-laivo vadė vadovauja draugovei-laivui ir yra tunto vadijos narė. Draugovę sudaro 2-4 skiltys. Idealyje draugovėje yra 24-30 skaučių. Draugininkė skiria tuntininkė. Draugininkė sudaro savo vadiją:

Adjutantė

Skiltininkė

Didesnėje draugovėje, prireikus, galima kviesti ir daugiau pareigūnių, pvz., ūkio vedėja, meno vadovė ir kt.

DRAUGININKĖS-LAIVO VADĖS PAREIGOS

1. Sudaro draugovės veiklos metinį planą ir jį vykdo. Planą pristato tuntininkei.
2. Šaukia draugovės sueigas kas mėnesį.
3. Suskirsto draugovę skiltimis ir skiria skiltininkes.
4. Prižiūri skilčių veiklą ir lanko sueigas.
5. Šaukia skiltininkių posėdžius kartą per mėnesį. Posėdyje aptaria veiklos planą ir ruošia skiltininkes darbu.
6. Rašo draugovei skirtus įsakymus:
 - a) suskirstymą skiltimis,
 - b) skilčių vardų patvirtinimus,
 - c) skiltininkių ir paskiltininkių paskyrimą.
 - d) patyrimo laipsnių egzaminų išlaikymo patvirtinimus,
 - e) specialybių suteikimus,
 - f) naujų narių draugovę priėmimus.Įsakymų nuorašai siunčiami tuntininkei.
7. Pristato tuntininkės tvirtinimui:
 - a) žodžiui pasiruošusias seses,
 - b) į vyresniškumo laipsnius (psl., sl., v.sl., vair., v., ir vyr.v.) pakeltnas seses.
 - c) žymenimis (pažangumo, vėliavos, tėvynės dukros ir žuvėdros) apdovanotinas seses.

Adjutantė-laivūnė tvarko įsakymų, protokolų knygas, siunčiamus ir gaunamus raštus.

Renka nario mokestį ir veda išdo knygą. Rūpinasi skautiškos spaudos, ženklų ir uniforminės medžiagos tiekimu. Jos žinioje yra draugovės vėliava ir vėliavininkų paruošimas.

Draugovės sueigose rikiuoja, komanduoja skaites, priima skiltininkų raportus ir juos perduoda draugininkei, skaito įsakymus.

Skiltininkė-valtininkė vadovauja skilčiai, kurią sudaro 5-7 skautės.

Skiltininkę tvirtina draugininkė. Draugininkei padedant, skiltininkė paruošia skilties veiklos planą ir jį rūpestingai vykdo. Šaukia skilties sueigas kas savaitę. Patartina sueigas šaukti iš eilės kiekvienos skautės namuose. Skiltininkės pareigos yra atsakingos, nes nuo jos sugebėjimo sudominti mergaites, išmokyti kartu dirbti ir kartu džiaugtis priklauso visos skilties gyvenimas. Toks uždavinys nėra lengvas, todėl skiltininkei reikia atkreipti dėmesį į pagrindinius dalykus:

1. Būk mandagi.
2. Būk maloni.
3. Būk draugiška. Skiltininkė ne įsakinėja, bet kviečia ir kartu dirba.
4. Stenkis įsigyti naujų žinių ir nevenk paprašyti pagalbos iš savo skaučių ar vyresnių vadvių.
5. Būk teisinga: skiltyje vienodai skirstyk karbus ir atsakomybes.
6. Būk paslaugi.
7. Būk pareiginga. Jei sušaukei sueigą, privalai ateiti. Jei ką nors darai, darbą pabaik geriausiai, kaip gali.
8. Gerbk save ir savo organizaciją. Jei negerbsi savęs, ir kiti tavęs negerbs ir nevertins. Nesigailėk laiko ir pastangų, dirbdama su savo skiltimi Lietuvių Skautų Sąjungoje.

DRAUGOVĖS-LAIVO VADIJOS POSĖDŽIAI

Posėdžiai yra dvejopi: oficialūs ir neoficialūs.

1. Neoficialiai posėdžiaujame telefonais, trumpai pasitariant. Jų tikslas yra išspręsti skubų reikalą.
2. Oficialūs vadijos posėdžiai vyksta reguliariai bent kartą per mėnesį ir pagal iš anksto nustatytą darbotvarkę. Dalyvauja visos vadijos narės ir nutarimai ar siūlymai yra užprotokoluojami.

Yra dvi pagrindinės posėdžio dalys:

1. Iš klausomi skilčių pranešimai, pageidavimai, numatomi planai. Diskutuojamas sekančio mėnesio darbas: konkursai, iškylos, ekskursijos, stovyklos ir t.t. Pasiskirstoma darbai. Aptariami einamieji reikalai.
2. Ši posėdžio dalis skiriama skiltininkų lavinimui, pvz. skiltininkės dalinasi sumanymais, sueigų temomis, žaidimų projektais ir t.t. Pašnekesiai ar diskusijos vadovėms aktualiomis temomis. Rodom-darom. Mokomasi naujų dainų, tautinių šokių. Vedamos parodomosios sueigos.

Taigi vadijos posėdžiai turi kelis tikslus: prižiūrėti ir tikrinti veiklą draugovėje, padėti skiltininkėms vesti savo vienetą ir ugdyti skautišką dvasią ir jaunos vadovės būdą.

SUEIGOS

Skaučių susirinkimas vadinamas sueiga. Sueigų yra skiltiesvalties, draugovės-laivo ir tunto. Kiekvienai sueigai reikia gerai pasiruošti.

Bendras planas. Svarbu sueigas koordinuoti. Draugovės-laivo vadija, gavusi tunto metinį darbo planą, atitinkamai paruošia savo darbotvarkę, įtraukdama įvairius skautamokslio, ideologijos ir lituanistikos dalykus. Vieneto plane nusprendžiama, kiek bus išeita patyrimo laipsnių, kokioms specialybėms ir ženklams bus ruošiamasi; taip pat numatoma metinės iškylos, išvykos ir pn. Sudarytasis planas turi būti kelrodžiu skiltininkėms-valtininkėms, ruošiančioms sueigas.

Vieta. Vienetas pasirenka sueigoms vietą-būklą pagal aplinkybes, pvz. salėje, klasėje ar privačiuose namuose. Geram orui esant, sueigos gali vykti lauke, parke, privačioje sodyboje ir pn.

Laikas. Sueigos turėtų vykti kas savaitę, ir jos negali kirstis su mokyklų ir pamaldų valandomis. Labai svarbu, kad sueigos vyktų nuolatinėje vietoje, pastoviu laiku. Reikalui esant, vietos ar laiko pakeitimas turi būti pranešamas iš anksto, pagal ryšio planą-krivulę.

Sueigos **trukmė** — nuo vienos iki pusantros valandos. Laiką taip suskirstyti, kad nebūtų nei per daug ištęstų kalbų, nei laiko nuobodžiauti ar klausti „kas toliau“. Svarbu sueigą laiku pradėti ir plano punktus apskaičiuoti minutėmis.

SUEIGOS PAVYZDYS

I 10 min. Atidarymas Rikiuotė

Raportai

Inspekcija

(iškilmingoje sueigoje, kada vienetai dalyvauja su vėliavomis, pirmoji dalis gali būti 15 min.)

II	2 min.	Greitas žaidimas (išsijudinimui).
III	10min.	Skautamokslio instruktavimas.
IV	5 min.	Dainavimo konkursas (žaidimas) ar naujų dainų mokymas.
V	15 min.	Pagrindinis pašnekesys sueigos tema.
VI	10 min.	Kūrybos valandėlė (skilčių-valčių laikas). Galin kurti pasirodymus, rašyti dienoraštį, praktiškai pakartoti skautamokslį.
VII	3 min.	Greitas žaidimas.
VIII	2 min.	Pranešimai. Sueigos uždarymas-pabaiga.

Sudarant sueigos planą, turėti atsarginį užsiėmimą, žaidimą, dainą. Sueigai per ilgai užsitęsęs, reikia nežymiai pakeisti jos planą, sutrumpinti ar išleisti kai kuriuos punktus.

Sueigos planas. Vadovė, susipažinusi su vieneto veiklos planu, pagal jį paruošia sueigų turinį. Sueigai reikia iš anksto pasiruošti: surinkti medžiagą, kuri randama „Skautybė lietuvaitei“, „Skautybė berniukams“, „Tau, Vadove“, „Skautų užsiėmimuose“, „Skautų Aiduose“ ir visoje eilėje skautiškų leidinių, kuriuos kiekvienas vienetas turi turėti. Naudinga pasiskaityti gyvenamo krašto skautišką spaudą, bet sueigas vesti ir jose kalbėti tik lietuviškai.

Sueigos planas turi būti įrašytas vieneto knygoje. Vadovei patartina vesti atskirų sueigų užrašus su pašnekesių turiniu, žaidimų aprašymais, dainų tekstais, darbelių pavyzdžiais ir pn. Retkarčiais sueigų pravedimui reikalinga talka, kuri pagyvina ir pajvairina sueigos temą. Skautiškos ideologijos nagrinėjimui ir skautamoksliui patartina kviesti skautininkus; lituanistinei daliai — rašytojus, istorikus ir kt.; darbeliams — tos srities žinovus; pirmosios pagalbos praktikai — lietuvių gydytojus ar gailestingąsias seseris; skautiškiems vaidinimams ar pasirodymams — aktorius ir t.t.

Tarpskiltinės-tarpvaltinės varžybos tarp vienetų yra sveikas ir būtinas skautiškas metodas. Reikia mokytis nesididžiuoti laimėjus ir nepykti pralaimėjus.

Sueigų temos

1. Ideologija: skautybės prasmė, jos uždaviniai, skautų įstatai, įsakymai, įžodis, pasisveikinimas, šūkis, skautiški papročiai, tradicijos, skautybės metodai.
2. Religija: tikyba lietuvių kalba, šv. Jurgis, šv. Kazimieras, Lietuvos šventovės, religiniai papročiai, šventės ir t.t.
3. Lituanistika: lietuvių tautos istorija, Lietuvos geografija, literatūra, menas, tautosaka, tautodailė ir t.t.
4. Skautamokslis: pionerija, signalizavimas, išsklavimas, stovyklavimas, matavimai, pėdseka, lauko virimas, pirmoji pagalba, laužai ir t.t.
5. Specialybės.
6. Gamtamokslis: medžiai, paukščiai, gėlės, valgomieji ir nuodingieji augalai ir t.t.
7. Darbeliai:
 - a) Skautiški — pionerijos modeliai, brėžiniai, piešiniai, audimas, mazgų rišimas (macrame), mezgimas, drožinėjimas, pynimas ir t.t.
 - b) Lietuviški -- kryželių, koplytstulpių, kultuvių ir kt. piešiniai, rinkiniai, drožinėjimai, šiaudinukai, juostų bei įvairių raštų piešimas ir audimas, lietuviškų sodybų modeliai, iškarpu rinkiniai, margučių marginimas ir t.t.
8. Dainos: skautiškos, liaudies, lietuvių kompozitorių ir t.t.
9. Žaidimai: skautiški, liaudies, tautiniai šokiai, sportas ir t.t.

Į sueigos planą galima įtraukti:

1. Skaitymus: eilėraščius, apysakas, dienos mintį, maldą, savą kūrybą.
2. Naujo žodžio paaiškinimą.

3. Įvesti nežinomus lietuviškus žodžius į žaidimus, pvz. lietuviškų žodžių kimo žaidimas; augalų, gyvulių, žvėrelių „bingo“ žaidimas ir t.t.
4. Lietuvių tautosaką (dainas, patarles, pasakas, mįsles) panaudojant pasirodymuose.
5. Paaiškinimą apie skirtumą tarp liaudies dainų ir skolinių.

Sueigos vyks lietuviška dvasia jei pati vadovė ir jos vadijos narės kalbės lietuviškai ne vien tik sueigose, bet ir joms pasibaigus.

UŽSIĖMIMAI SUEIGOMS PAĮVAIRINTI

Kad skautės išmoktų savarankiškai dirbti, naudotis literatūra, skaityti lietuvišką spaudą bei vartoti vaizduotę ir iniciatyvą, kiekvienam mėnesiui parenkama namų darbo tema. Šiuos darbus kiekviena skautė dirba individualiai, namuose, be vadovės pagalbos.

Šiems darbams yra naudojama didelė užrašų knyga, kurią skautės atsineša į kiekvieno mėnesio paskutinę sueigą.

Skautės mėnesio tema renka iškarpas iš spaudos, daro ištraukas, renka iliustracijas, piešia ir t.t.

Spalio mėn. — Lietuvių tautodailė

Renka iškarpas iš laikraščių; perspiešia juostų raštus; pasigamina ir knygon įklijuoja lietuviško kryžiaus pavyzdį.

Lapkričio mėn. — Lietuvių poezija

Persirašo mėgiamiausius eilėraščius; renka iškarpas ir, jeigu gali, bando pačios eilėraščius rašyti.

Gruodžio mėn. — Lietuvių liaudies dainos, pasakos, padavimai, legendos

Suranda ir knygon įrašo kelias liaudies dainas; trumpai raštu atpasakoja pasaką, legendą ar padavimą. Kiekviena skiltis sausio mėn. pirmai sueigai paruošia po vieną dainos ar pasakos suvaidinimą.

Sausio mėn. — Didieji lietuviai

Pasirenka bent tris žymius lietuvius; parašo jų biografijas. **Vasario mėn. — Lietuvos laisvės kova.** Renka partizanų dainas; susipažįsta su dabartinėmis lietuvių organizacijomis ir jų veikla. Renka žinias apie dabartinius laisvės kovotojus Lietuvoje.

Kovo mėn. — Lietuvių papročiai

Trumpai aprašo užgavėnių, gavėnios ir Velykų lietuviškus papročius. Sudaro margučių rinkinį.

Balandžio mėn. — Tėvų žemė vaizduose ir poeto žodyje

Iš spaudos renka Lietuvos vaizdus; kiekvienam vaizdui suranda ir pritaiko bent po posmelį, mūsų poetų kūrybos.

Gegužės mėn. — Pasakėčios, patarlės, priežodžiais ir mįslės

Sudaro rinkinėlį; paskutinei mėnesio sueigai paruošia po vieną pasakėčios vaidinimą.

Birželio mėn. — Žaidimai ir užsiėmimai

Renka žaidimus ir užsiėmimus, tinkančius jų draugovei ar jaunesniosioms skautėms.

EILINIŲ SUEIGŲ UŽSIĖMIMŲ PAVYZDŽIAI

Laikraštėlis ir spauda

Skautės rašo tunto laikraštėliui, Skautų Aidui, lietuviškai spaudai.

Radijo valandėlė

Skautybės minčiai populiarinti bei vieneto veiklai atvaizduoti, skautės paruošia 10 min. programą vietovės Ietuvių radijui. Skautės taip pat paruošia „radijo programą“, kurią pristato lauželio metu.

Nauji rankdarbiai

Skautės mokosi naujų, joms dar nežinomų rankdarbių.

Laužai ir pasirodymai

Mokosi pravesti laužus, sudaryti programą. Ruošia pasirodymus, kuriuos lauželių metu visoms parodo.

Tautiniai šokiai ir žaidimai

Mokosi pagrindinių lietuviškų šokių; studijuoja lietuviškų šokių istoriją, charakteristiką, renka aprašymus. Renka ir žaidžia lietuviškus žaidimus.

Knygų kampelis

Susipažįsta su lietuviškomis knygomis ir spauda, kartu skaitydamos, sudarydamos rinkinius ir t.t.

Tautodailė

Dirba tautodailės darbelius, domisi kuria nors lietuviško meno sritimi, renka raštus, ieško literatūros.